

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT เรื่อง เศรษฐศาสตร์
การบริโภคและความพอเพียงรายวิชาสังคมศึกษา 2 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน และทักษะการทำงานร่วมกัน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อและนามสกุล นางสาวพรรณพนิชกร เจนธนวิทย์

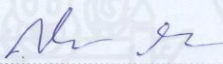
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

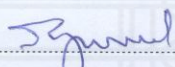
สาขาวิชา ศีลภาสาศตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

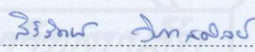
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์สุนททิพย์ บุญสมบัติ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. สิริรัตน์ วิชาสศิลป์

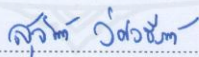
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมจิตร วัฒนกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุนททิพย์ บุญสมบัติ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สิริรัตน์ วิชาสศิลป์)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT เรื่อง เศรษฐศาสตร์การบริโภค และความพอเพียง รายวิชาสังคมศึกษา 2 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการทำงานร่วมกัน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัย นางสาวพรรณพันธ์กร เจนธนวิทย์ รหัสนักศึกษา 2532101660 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์สุนทวิทย์ บุญสมบัติ (2) รองศาสตราจารย์ ดร. สิริรัตน์ วิภาสศิลป์ **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เศรษฐศาสตร์การบริโภค และความพอเพียง รายวิชาสังคมศึกษา 2 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปากช่อง ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT ก่อนและหลังเรียน และ (2) ศึกษาทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 45 คน ใน ห้องเรียน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบกลุ่มจากทั้งหมด 13 ห้องเรียน เวลาใช้ในการสอนทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา 2 และแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า กำหนดเกณฑ์การตัดสินคุณภาพเป็น 4 ระดับ ประกอบด้วย 4 ทักษะ จำนวน 16 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา 2 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (2) นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4MAT เรื่อง เศรษฐศาสตร์การบริโภค และความพอเพียง มีทักษะการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT ทักษะการทำงานร่วมกัน มัธยมศึกษา

Thesis title: The Effects of Using the 4MAT Instruction Model in the Social Studies 2 Course Topic of Consumption Economics and Sufficiency on Learning Achievement and Group Work Skills of Mathayom Suksa I Students at Pak Chong School in Nakhon Ratchasima Province

Researcher: Miss Phanphanatchakorn Jenthanawit; **ID:** 2532101660;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Thesis advisors: (1) Sumontip Boonyasombati, Associate Professor;
(2) Dr. Sirirat Wipassillapa, Associate Professor; **Academic year:** 2011

Abstract

The purposes of this research were (1) to compare the pre-learning and post-learning achievements in the Social Studies 2 Course topic of Consumption Economics and Sufficiency of Mathayom Suksa I students at Pak Chong School, Nakhon Ratchasima province, who learned under the 4MAT instruction model; and (2) to study the group work skills of Mathayom Suksa I students who learned under the 4MAT instruction model.

The research sample consisted of 45 Mathayom Suksa I students in an intact classroom obtained by cluster sampling from the existing 13 Mathayom Suksa I classrooms of Pak Chong School, Nakhon Ratchasima province. The teaching experiment took the total time of 16 hours. The employed research instruments were learning management plans under the 4MAT instruction model, a learning achievement test in the Social Studies 2 Course, and a scale for assessment of students' group work skills, which was a 4-scale rating questionnaire and comprised 16 items for assessment of four group work skills. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

Research findings could be concluded that (1) the post-learning achievement of Mathayom Suksa I students who learned under the 4MAT instruction model was significantly higher than their pre-learning counterpart at the .01 level; and (2) students learning the topic of Consumption Economics and Sufficiency under the 4MAT instruction model had group work skills at the good level.

Keywords: 4 MAT instruction model; Group work skill; Mathayom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์
สุมนทิพย์ บุญสมบัติ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ วิชาศิลป์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตาม
การทำวิทยานิพนธ์นี้อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัย รู้สึกขอบคุณ
และซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ ดร.บุญสนองค์ สมวงศ์ และคุณครูสุรัชย์ คุ่มมานนท์ ที่ช่วยในการ
วิเคราะห์ข้อมูล และให้คำปรึกษาในการทำวิจัยในครั้งนี้

ท้ายสุดขอโน้มระลึกถึงคุณบิดามารดา ผู้ที่คอยเป็นกำลังใจและครอบครัวที่ให้การ
สนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอโน้มระลึกถึงพระคุณของครูอาจารย์ทุกท่านที่ให้การอบรม
สั่งสอนถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จด้วยดี

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้สนใจการศึกษาทั้งหมด

พรรณพนัชร เจนชนวิทย์

พฤษภาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	8
การเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT	15
ทักษะการทำงานร่วมกัน	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
ตอนที่ 1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	72
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
ข้อสังเกตเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอน	74

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
สรุปผลการวิจัย	76
อภิปรายผล	77
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	92
ก. รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย แบบประเมินประสิทธิภาพ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินประสิทธิภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา 2 แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน.....	93
ข. ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์ ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา 2 (IOC) ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน (IOC) ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability).....	102
ค. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา 2 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียน การสอน 4 MAT เรื่อง เศรษฐศาสตร์การบริโภค และความพอเพียง ผลการวิเคราะห์ทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT เรื่อง เศรษฐศาสตร์การบริโภค และความพอเพียง.....	115
ง. แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT เรื่อง เศรษฐศาสตร์ การบริโภค และความพอเพียง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา 2 เรื่อง เศรษฐศาสตร์ การบริโภค และความพอเพียง แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน.....	121
ประวัติผู้วิจัย	221

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1	ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการเรียนรูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT	72
ตารางที่ 4.2	ผลการประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน เมื่อได้รับการเรียนรูปแบบ การเรียนการสอน 4 MAT	73

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 รูปแบบการเรียนรู้ของ David Kolb	19
ภาพที่ 2.2 รูปแบบการเรียนการสอนแบบ 4 MAT System.....	21
ภาพที่ 3.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4 MAT	54
ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	58
ภาพที่ 3.3 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน	65

